

**GIDS VOOR
DE KANTOORJUNGLE**

JAPKE-D. BOUMA BIJ UITGEVERIJ THOMAS RAP

Uitrollen is het nieuwe doorpakken

Ga lekker zélf in je kracht staan

Werken doe je maar thuis

Mag ik even iets tegen je aanhouden?

Japke-d. Bouma

GIDS VOOR DE KANTOORJUNGLE

Het ultieme handboek

2019 THOMAS RAP

Voor Smudde, het Higgsdeeltje van al mijn columns

Copyright © 2019 Japke-d. Bouma

Copyright illustraties © 2013 Gijs Kast

De eerste druk verscheen in 2013 bij Nieuw Amsterdam Uitgevers

Derde druk 2019

Omslagontwerp Moker Ontwerp

Foto auteur Pim Ras

Vormgeving binnenwerk Aard Bakker

Druk Bariet Ten Brink, Meppel

ISBN 978 94 004 0520 2

NUR 320

thomasrap.nl

INHOUD

Welkom in de kantoorjungle	9
De Geboren Leider	12
De Klager	16
De Collega Die De Zon Laat Schijnen	20
De koffieautomaat	25
De Controlfreak	28
De Ziekelijke Flirt	32
De Vrouw Die Alles Heeft	36
De kantine	41
De Jonge Vader	44
De Collega Van Wie Niemand Precies Weet Wat Hij Doet	48
De Lieve Schat	52
Gezelligheid en intimiteit op kantoor	56
De Morsige Collega	60
De Lul Van Sales	64
De Bedrijfshulpverlener	68
Sex, drugs and rock-'n-roll	72
De Collega Die In Zijn Recht Staat	76
De Heks	80
De Noeste Werker	84
Het kantoortoilet	89
De Adviseur	92
De Diva	96
De Carrièretijger	100
Bureaus en bureauaccessoires	105
De Bitch	108
De Collega Die Overal Lak Aan Heeft	112

De Verbluffend Incompetente Collega	116
De Jonge Hond	120
Kantoortaal	125
De Collega Die Ontzien Moet Worden	128
De Koningin Van De Roddel	132
De Collega Die Er Al Te Lang Werkt En Op Zijn Pensioen Zit Te Wachten	136
Het Meisje Op Wie Iedereen Verliefd Is	140
Architectuur	145
De Irritante Stagiair Met Wie Niemand Iets Kan	148
De Onzichtbare Collega's	152
De Collega's Die Het Niet Gered Hebben	156
Hoe overleef je de kantoorjungle?	161

MET DANK AAN

Silke Groen. En aan Simone van Driel, Joyce Roodnat en Ineke, Gerda en Uilke Bouma voor de steun, de aanmoediging, het vertrouwen en het niet-aflatende enthousiasme. Verder waren deze columns er niet geweest zonder Ingrid van Halteren (DANK JE WEL!), het ‘team-kantoorcolumns’: Martine Kamsma, Sabine Schmitz du Moulin en Olga van Ditzhuijzen, en het ‘team-werkplek’: Patricia Veldhuis en Karel Berkhout. Dank, lieve mensen.

WELKOM IN DE KANTOORJUNGLE

Het broeit er, gist er, feromoont en schimmelt er. Er is liefde, adrenaline, bedrog, seks, berusting, jaloezie, samenwerking en oorlog. Er zijn hormonen.

Wie goed kijkt, ziet het: de kantoortuin is een kantoortuin; een woestijn, een steppe, een oerwoud. Met diersoorten, leven, dood, hiërarchie, drinkplaatsen, complotten en overgave. Je snapt niet waarom David Attenborough daar al niet eens op gedoken is, met zijn rustgevende stem, om het ons te duiden.

Hij zou ons de zilverrug laten zien, de Bokito en eindbaas, die schreeuwt, en wild om zich heen slaat. We zouden zijn vriendje zien, het stokstaartje, dat gedaan krijgt waar de koning om brult. We zouden stilstaan bij de carrière-tijger die zijn nek uitsteekt en genadeloos wordt gevloerd door de jakhals. De aapjes in rokjes, dansend naar pijpen. De buffels.

De gelaarsde kat die liegt en krijgt wat hij wil. De jonge leeuw die de oude verdrijft en diens welpen opeet. De luiaard, ondersteboven achter zijn scherm. De sitting duck, de cougar, de angsthaas. De dodo die allang is uitgestorven maar dat zelf niet weet. De kwinkelerende lachebekjes, de reeën die met hun lange benen de oude bavianen gek maken.

Daarom zijn er ook planten in de kantoortuin: om die hele voedselketen een beetje aan te kleden. Opdat de kro-

kodil een plekje heeft vanwaar hij zijn prooi kan bespieden. De zwarte weduwe ergens haar web kan weven. De lovebirds en de wolven zich kunnen verschuilen voor ze toeslaan.

Een goede werkgever weet dat, en geeft zijn personeel net genoeg camouflage om te kunnen opereren. Een gemene werkgever overdrijft, en gaat los op de flora. Die zet bosjes bij de ingang, planten naast de koffieautomaat en struiken op de parkeerplaats. Neemt voor zijn secretaresse een bloemetje mee en huurt mensen in overalls in om het hele zaakje te onderhouden.

Als verklaring zegt hij dat planten en bloemen voor zuurstof zorgen en de werksfeer verbeteren. Maar in zijn vuistje lacht hij. Hij weet wel beter wat al die planten doen: ze geven het signaal: het is hier een jungle, ga je gang, Darwin erop los. Eet of wordt gegeten.

Hij weet: morgen kan ik zelf aan de beurt zijn.

WIST U DAT?

... **WERKEN OP KANTOOR ENORM VEEL VOORDELEN HEEFT?** VOOR DE NOODZAKELIJKE CREATIVITEIT EN GEZELLIGHEID ZIJN ONTMOETINGEN TUSSEN COLLEGA'S VAN LEVENSBELANG, ZO BLIJKT UIT BERGEN ONDERZOEK.

... THUISWERKEN EEN DALING VAN DE LEERCURVE TOT GEVOLG HEEFT? EN DAT COÖRDINATIE EN **VERTROUWEN** LASTIGER TE **REALISEREN ZIJN** ALS WERKNEMERS VEEL THUISWERKEN? DAAR STAAT HELAAS TEGENOVER DAT JE OP KANTOOR AMPER IETS AFKRIJGT OMDAT HET ER VAAK EEN TE GROTE TERINGHERRIE IS.

... DE MEESTE NEDERLANDERS **TEVREDEN** ZIJN MET HUN BAAN? NA NOORWEGEN EN DENEMARKEN STAAN WE IN DE TOP DRIE VAN MEEST TEVREDEN WERKNEMERS.

DE GEBOREN LEIDER

WORDT HET ALTIJD STIL ALS JE BEGINT TE PRATEN?

HOU JE VAN JE WERK EN JE MENSEN?

BEN JE GROOTS, DIENSTBAAR, GELIEFD EN TOEGEWIJD?

BEN JE NOG NOOIT DOOR DE MAND GEVALLEN?

DAN ZIE JE ER MISSCHIEN WEL ZO UIT:

HIJ VRAAGT NIETS, MAAR KRIJGT ALLES

Als hij het woord neemt, wordt het stil – gewoon, omdat mensen willen horen wat hij te zeggen heeft. Als hij naar je luistert, wil je iets te vertellen hebben. Opscheppers neutraliseert hij met een minuscule lift van zijn wenkbrauw; brutale jongens met zijn meedogenloze vriendelijkheid. Laat hem lunchen met de querulant, en deze zal boven zijn salade verschrompelen tot een kakkerlak. De jeune premier, de macho, het baasje: niets zijn zij vergeleken bij hem.

Dit is De Geboren Leider.

Groots. Dienstbaar, geliefd en toegewijd. Onaantastbaar. Laat talenten bloeien. Zijn weg naar de top is onontkoombaar. Hij vraagt niets, maar krijgt alles. Hij gebruikt zijn charisma niet om vrouwen in bed te krijgen, maar louter voor het bedrijf. En dat is maar goed ook.

Want álles zou je voor hem doen: een tijdje postkamer, een tijdje Tsjetsjenië, geen probleem. Als hij je zou vragen je baan op te zeggen om een literair tijdschrift in Griekenland te beginnen, zou je gaan. Het maakt niet uit waar hij naartoe wil, als je maar mee mag. Alles zou je achter je verbranden voor hem.

Dat komt omdat hij niet lult, je gelooft hem. Hij kan het, hij doet het en hij maakt het waar. Nooit, nog nooit, is hij door de mand gevallen. Alles aan hem staat in het teken van het vak, alles aan hem is professioneel. Hij staat in dienst van het merk en wil elke slag winnen, maar nooit smerig.

Hij kijkt vast nooit slechte series, hangend op de bank met bakken ijs of chips. In plaats daarvan zie je hem in gedachten in zijn vrije tijd ploegend door kilometers verantwoorde musea en klassieke bladmuziek.

Bach, uiteraard.

Compromissen sluit hij niet.

Toch heeft ook De Geboren Leider zijn tragiek. En dat is dat zolang hij de baas is, iedereen denkt dat het normaal is dat hij zo goed is. Pas als iemand in zijn voetsporen treedt, wordt zichtbaar hoe diep die waren. Dankbaarheid voor wat hij deed, komt altijd te laat.

Niet dat hem dat deert. Het was een eer te mogen dienen, zegt hij, en dat vindt hij ook echt. Hij is een monument. Een wegbereider. Iemand die laat zien dat je jezelf nooit hoeft te corrumperen om groots te zijn. Je zou willen dat hij ziet wat jij doet. Je koestert hem.

Als hij ten onder gaat, ga jij mee.

VOEDT ZICH MET BOTERHAMMEN, SOEP EN SALADE
IS DE DIKSTE VRIENDEN MET IEDEREEN
HEEFT VAAK RUZIE MET NIEMAND, MAAR DE LUL VAN SALES
EN DE CARRIÈRETIJGER PROBEREN HEM STIEKEM TE ONDERMIJNEN
BIJZONDERHEDEN OM HEM HEEN DRUIPT HET VAAK VAN AL
HET GESLIJM

WIST U DAT?

... WE VAAK **AL BINNEN TWEE MINUTEN** DOOR-
HEBBEN WIE BINNEN EEN GROEP DE **LEIDER**
ZAL WORDEN? LEIDERSCHAP IS IN HOGE MATE
AANGEBOREN.

... **LANGE MENSEN** VAKER DE BAAS ZIJN EN MEER
VERDIENEN? DAT BLIJKT ALTHANS UIT ONDER-
ZOEK VAN DE UNIVERSITY OF SYDNEY. MENSEN
DIE VIJF CENTIMETER LANGER ZIJN DAN GEMID-
DELD, **VERDIENEN GEMIDDELD 1,5 PROCENT**
MEER.